

Opinie & Debat

Aspirant-senator OSF dreigt imago Senaat te schaden

Kees de Lange is senator voor de OSF.

Eerste Kamer

Het OSF-aanbod om in ruil voor extra stemmen slaafs het kabinet te dienen, is schaamteloos.

Het schimmigste deel van het democratisch proces is misschien wel de gedoogstoelendans die zich op dit moment afspeelt in achterkamers, in torentjes en op achterbanken van rijkslimousines. Een koninkrijk voor een zetel.

Aspirant-senator voor de OSF, Hendrik ten Hoeve, solliciteert opzichtig (Ten eerste, 26 maart) naar een zetel in de Eerste Kamer via het aanbieden van gedoogsteun aan het kabinet mocht die zetel behaald worden.

De Eerste Kamer toetst als chambre de réflexion wetsvoorstellen op rechtmatigheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. De Grondwet ontzegt de indirect gekozen Eerste Kamer geen politieke rol, maar er is een historische taakverdeling waarbij de Tweede Kamer het politiek primaat heeft. De Eerste Kamer zou zichzelf snel overbodig maken, als men een te grote politieke rol zou ambiëren.

Toch is er in de Eerste Kamer sinds een paar jaar veel veranderd. De coalitie van VVD en PvdA was bij de formatie vergeten dat men geen meer-

VVD gaf Senaat de schuld van door haar zelf bedreven matchfixing

derheid had in de Eerste Kamer. Voor ingrijpende wetsvoorstellen werd daarom een curieuze 'oplossing' gekozen. In de Tweede Kamer werd overlegd met de fractieleiders van D66, CU en SGP om zich van een kleine meerderheid in de Eerste Kamer te verzekeren. Bij herhaling bleek dat de D66, CU en SGP in de Eerste Kamer braaf de elders uitgezette route volgden. De gedoogconstructie was geboren, in de vorm van een 'constructieve oppositie'.

Het kreeg er alle schijn van dat de onafhankelijke rol van de Eerste Kamer in het geding was. Kennelijk werden wetsvoorstellen niet langer beoordeeld uitsluitend op hun eigen kwaliteit, maar het in het zadel houden van de coalitie van VVD en PvdA leek opeens minstens even belangrijk. Oppositie werd monddood

gemaakt via gedoogconstructies die ervoor zorgden dat debatten vooral om des keizers baard gingen. Mijn collega Niko Koffeman van de Partij voor de Dieren sprak van 'politieke matchfixing' en dat is exact wat er gebeurde.

En doordat de coalitie voortdurend bij andere partijen te biecht moest, met negatieve publiciteit tot gevolg, diende er een zondebok gevonden te worden: de Eerste Kamer als instituut. Halbe Zijlstra (VVD) pleitte onbeschaamd voor het opheffen van de Eerste Kamer. Zijn motivering: de Eerste Kamer zou een kopie van de Tweede Kamer zijn geworden. Een gotspe om een democratisch orgaan de schuld te geven van de matchfixing die haar wordt aangedaan door diezelfde VVD.

Na de zomer van 2014 kwam de gedoogconstructie onder grote druk te staan en de vijf partijen begonnen elkaar steeds meer in een klemmende omhelzing te houden. Eerste Kamerfracties van VVD en D66 werden tot stemvee gereduceerd, en een aantal van hun leden werd door de partijleiders zonder pardon tot de orde geroepen. Geen wonder, als één van die partijleiders een voormalig veilingmeester is die blind gelooft dat alles te koop is voor de hoogste bieder. Dat het gezag van de Eerste Kamer verder werd aangeast, leek geen overweging.

Nu het stof van de Statenverkiezingen is neergedaald, hebben coalitie plus gedweë drie niet langer een meerderheid in de Eerste Kamer. Bram van Ojik (GroenLinks) en 50-plus boden al extra gedoogsteun aan in de Eerste Kamer, maar wel uitzonderlijk schaamteloos is het aanbod van Hendrik ten Hoeve van de OSF.

De OSF heeft niet voldoende stemmen gekregen en zou zelfs met steun van de koepel van lokale partijen niet verzekerd zijn van een zetel. In een va banque-poging alsnog een zetel in de wacht te slepen, lonkt de OSF naar de coalitiepartijen in de kennelijke hoop dat die de benodigde extra stemmen via een PvdA- of een VVD-vertegenwoordiger in de provincie zullen willen leveren.

In ruil daarvoor zouden de lokale en provinciale partijen niet langer tot de oppositie behoren, maar zich als dank in slaafse afhankelijkheid opstellen jegens het kabinet. Weg onafhankelijkheid, weg spreekbuis van lokale en regionale belangen, weg kritische bejegening van de landelijke politieke partijen die ons land in de huidige systeemcrisis gedompeld hebben.

Als senator voor de OSF schaam ik mij diep voor mijn partij en deze opportunistische werkwijze die het imago van de Eerste Kamer ernstig dreigt te schaden.

Ik hoop zeer dat leden van Provinciale Staten zich niet zullen lenen voor medewerking aan het bijopbod verkopen van een zetel in de Eerste Kamer in ruil voor beloften vanuit de coalitie.

Last but not least, het zou ook in strijd zijn met de ambtseed voor senatoren: 'Ik zweer (belove) dat ik, om iets hoegenaamd in deze betrekking te doen of te laten, van niemand hoegenaamd eenige beloften of geschenken aannemen zal, directelijk of indirectelijk.'